

MFSA (samoprocjena lokalnih financija) i zašto je važna za lokalne jedinice?

Jastrebarsko, Labin, Pregrada i Zapresic

Snježana Sikirić
snjezana.sikiric@crikvenica.hr

Sadržaj

- ▶ Koristi od MFSA
- ▶ Naučene lekcije
- ▶ Primjena MFSA u radu
- ▶ Akcijski plan i preporuke
- ▶ Provedba akcijskog plana
- ▶ Ukupna ocjena i preporuke za druge gradove koji bi obavili MFSA

ŠTO JE SAMOPROCJENA LOKALNIH FINANCIJA MFSA

- ▶ Okvir za analizu poslovanja lokalnih jedinica.
- ▶ Samo-procjena lokalnih financija (poznata i kao financijska revizija) jedan je od sastavnih dijelova analize poslovanja lokalnih jedinica.
- ▶ Spomenuti okvir pokazao se kao snažan instrument za unapređenje upravljanja i odgovornosti te moderniziranja upravljačkih postupaka.

CIJ MFSA

- ▶ Procijeniti financijsko stanje lokalne jedinice i prepoznati ključne postupke za kvalitetno korištenje lokalnih izvora finansiranja, javnu potrošnju, upravljanje i održavanje državne imovine, investicijsko programiranje i pristup vanjskim izvorima finansiranja (putem zaduživanja i sredstvima donacija/pomoći).
- ▶ Ocijeniti financijsko upravljanje lokalne jedinice jer:
Lokalna jedinica može imati dobro financijsko stanje, ali slabo financijsko upravljanje; isto tako lokalna jedinica može imati slab financijski kapacitet, ali primjeren ili dobar sustav upravljanja financijama.

Naučene lekcije (temeljem korištenja MFSA)

- ▶ Problematična/nepredvidiva kapitalna ulaganja
- ▶ Nepredvidivi prihodi od poreza
- ▶ Problem s utvrđivanjem poreznih osnovica kod lokalnih poreza (slabe informacije od porezne uprave i ograničenja centralne vlasti)
- ▶ Nepotpune informacije o transferima iz državnog proračuna – teško razdvajanje transfera (pomoći) po funkcijama
- ▶ Utvrđivanje transfera prema komunalnim društvima i upravljanje imovinom
- ▶ Potrebno nam je kvalitetnije upravljanja gotovinom i likvidnošću
- ▶ Moramo poboljšati planiranje proračuna, naročito strateško planiranje kapitalnih ulaganja

Primjena MFSA u radu

- ▶ MFSA pomogao da detektiramo slabosti u planiranju, izvršavanju, kontroli, sveobuhvatnosti i transparentnosti
- ▶ Na temelju detektiranih slabosti utvrdili smo akcijski plan i preporuke za poboljšanje financijskog stanja i za poboljšanje financijskog upravljanja

Rezultati-profil gradova

GRAD	BROJ STANOVNIKA	OSTVARENI PRORAČUN 2014. u EUR	BROJ ZAPOSLENIH
JASTREBARSKO	15.866	5.303.862	26
LABIN	12.385	8.862.627	37
PREGRADA	6.749	1.691.851	9
ZAPREŠIĆ	27.378	18.328.756	63

Rezultati

- Sva cetiri grada imaju strateske dokumente (sedmogodisnje strategije razvoja, trogodisnje planove razvojnih programa, godisnji kapitalni proracun)
- Pokazatelji likvidnosti i zaduzenosti su dobri
- Porezni potencijal je dobar, ali postoji problem obracuna i naplate, te dostupnosti podataka
- Nedovoljna fiskalna autonomija, ali porezno opterecenje u gornjim granicama
- Dobra razina usluge
- Napor za kapitalna ulaganja: ima prostora za poboljsanja

Financiranje kapitalnih ulaganja – najcesci izvori promatranih gradova

- ▶ Neto marza
- ▶ Kapitalne pomoci
- ▶ Prodaja imovine
- ▶ Kredit

Rezultati: Pokazatelji (2014 g.)

GRAD	Bruto marza % tekucih prihoda	Otplata duga % tekucih prihoda	Neto marza % tekucih prihoda
JASTREBARSKO	43,5	2,2	34,9
LABIN	20,7	2,3	18,9
PREGRADA	25,7	13,8	8,4
ZAPREŠIĆ	8,9	6,6	2,3

Rezultati: Pokazatelji usporedbe u EUR (2014 g.)

GRAD	Ukupni prihodi/broj stanovnika	Ukupni rashodi/broj stanovnika	Prihodi poslovanja/broj stanovnika	Iznos duga/broj stanovnika	Rashodi za kapitalna ulaganja/broj stanovnika
JASTREBARSKO	512	481	473	131	173
LABIN	716	701	681	97	125
PREGRADA	249	265	232	29	61
ZAPREŠIĆ	669	638	558	37	93

Plan finansijskih poboljšanja

2 cilja:

**1. cilj – Poboljšati finansijsko stanje
lokalne jedinice
kroz:**

Radnje u mjerodavnosti
središnje države

Radnje koje se planiraju i
provode na lokalnoj razini

**2. cilj – Poboljšati finansijsko upravljanje
u lokalnoj jedinici**

Plan finansijskih poboljšanja

GRAD	Radnje na državnoj razini	Radnje na lokalnoj razini	Poboljšanje finansijskog upravljanja
JASTREBARSKO	Fleksibilnost namjenskih prihoda i lokalne porezne politike	Poboljšanje prikupljanja prihoda, stvaranje povoljnog poduzetničkog okruženja	Realnije planiranje, uvođenje riznice, strateško planiranje analiza rashoda, transparentnost
LABIN	Fleksibilnost namjenskih prihoda i lokalne porezne politike, vratiti imovinu LS	Poboljšanje prikupljanja prihoda, mjere za poticanje poduzetništva, prodaja neobavezne imovine koje je nerentabilna	Realnije planiranje, planiranje analiza rashoda
PREGRADA	Fleksibilnost namjenskih prihoda i lokalne porezne politike, pojednostavniti proceduru zaduživanja	Poboljšanje prikupljanja prihoda, mjere za poticanje poduzetništva,	Realnije planiranje, analiza rashoda, transparentnost
ZAPREŠIĆ	Fleksibilnost namjenskih prihoda i lokalne porezne politike, strateško planiranje, zaduživanje	Poboljšanje prikupljanja prihoda, poticanje poduzetništva	Realnije planiranje, strateško planiranje analiza rashoda, transparentnost

ISKUSTVA GRADA RIJEKE I GRADA CRIKVENICE

- ▶ Rijeka i Crikvenica su prvi gradovi u RH koji su proveli MFSA
- ▶ Crikvenica je provela i PEFA analizu
- ▶ Crikvenica je krajem 2015. ponovno provela samoprocjenu
- ▶ Rijeka planira ove godine provesti samoprocjenu

1. cilj – Poboljšati finansijsko stanje lokalne jedinice–Rijeka

Specifični cilj	Stavke	Prioritetne radnje	Očekivani rezultat	Raspored kratkoročno/ dugoročno	Procjena troškova (ukoliko postoji)	Odgovorno tijelo/osoba
				KR/DR		
Radnje koje se planiraju i provode na lokalnoj razini						
Povećati fiskalnu autonomiju	<i>Poboljšati prikupljanje lokalnih poreza</i>	bolja naplata	povećanje prihoda	KR		Odjeli gradske uprave
	<i>Revidirati stope poreza i naknada</i>	analiza postojećih prihoda po tim osnovama	povećanje prihoda	DR		Financije+odjeli
Poticanje poduzetništva	<i>Subvencioniranje projekata</i>	provođenje Programa potpora poduzetnicima	veća zaposlenost	KR i DR		Poduzetništvo
	<i>Izdavanje dozvola za gradnju</i>	organizaciona i tehnička poboljšanja	ubrzanje ishodovanja dozvola	KR		Izdavanje dozvola

Osim navedenih ciljeva – važan naknadno postavljeni cilj je bila i izrada Strategije razvoja Grada Rijeke

1. cilj – Poboljšati finansijsko stanje lokalne jedinice Rijeka

Specifični cilj	Stavke	Prioritetne radnje	Očekivani rezultat	Raspored kratkoročno/ dugoročno	Procjena troškova (ukoliko postoji)	Odgovorno tijelo/osoba
				KR/DR		
U mjerodavnosti središnje države						
<i>Povećati fiskalnu autonomiju</i>	<i>Zamjena nenamjenskih s namjenskim prihodima</i>	uvođenje poreza na imovinu umjesto komunalne naknade	Izmjena zakona	KR		Ministarstvo financija
	<i>Povećati fleksibilnost lokalne porezne politike</i>	povećanje udjela u porezu na dohodak i vraćanje udjela u porezu na dobit	Izmjena zakona	DR		Ministarstvo financija
<i>Povećati fleksibilnost zaduzivanja</i>	<i>Zaduživanje za tekuće rashode</i>	omogućavanje JLP(R)S da se zadužuju i za tekuće rashode (kao što je praksa u EU)	Izmjena zakona	DR		Ministarstvo financija
	<i>Stopa zaduženosti</i>	povećanje stope zaduzivanja sa sadašnjih 2,5% za sve JLP(R)S	Izmjena zakona	DR		Ministarstvo financija

2. cilj – Poboljšati finansijsko upravljanje u lokalnoj jedinici–Rijeka

Specifični cilj	Stavke	Prioritetne radnje	Očekivani rezultat	Raspored kratkoročno/ dugoročno	Procjena troškova (ukoliko postoji)	Odgovorno tijelo/osoba
				KR/DR		
Vjerodostojnost proračuna	Poboljšati pouzdanost prognoza	veća opreznost u planiranju	bolja prognoza	KR		Financije
Proračun utemeljen na javnim politikama	Unaprijediti analizu troškova za najznačajnije rashode	povećano praćenje i analiza	racionalizacija troškova	DR		Financije+odjeli
Sveobuhvatnost i transparentnost	Uvođenje gradske riznice	izrada projektnog zadatka za informatičku podršku	bolja učinkovitost	DR		Financije + informatika
	Ured za finansijsko upravljanje i kontrole	izrada mape poslovnih procesa	bolja učinkovitost	DR		Odjeli gradske uprave

2. cilj – Poboljšati finansijsko upravljanje u lokalnoj jedinici

Specifični cilj	Stavke	Prioritetne radnje	Očekivani rezultat	Raspored kratkoročno/ dugoročno	Procjena troškova (ukoliko postoji)	Odgovorno tijelo/osoba
				KR/DR		
Vjerodostojnost proračuna	Poboljšati pouzdanost prognoza	veća opreznost u planiranju	bolja prognoza	KR		Financije
Proračun utemeljen na javnim politikama	Unaprijediti analizu troškova za najznačajnije rashode	povećano praćenje i analiza	racionalizacija troškova	DR		Financije+odjeli
Sveobuhvatnost i transparentnost	Uvođenje gradske riznice	izrada projektnog zadatka za informatičku podršku	bolja učinkovitost	DR		Financije + informatika
	Ured za finansijsko upravljanje i kontrole	izrada mape poslovnih procesa	bolja učinkovitost	DR		Odjeli gradske uprave

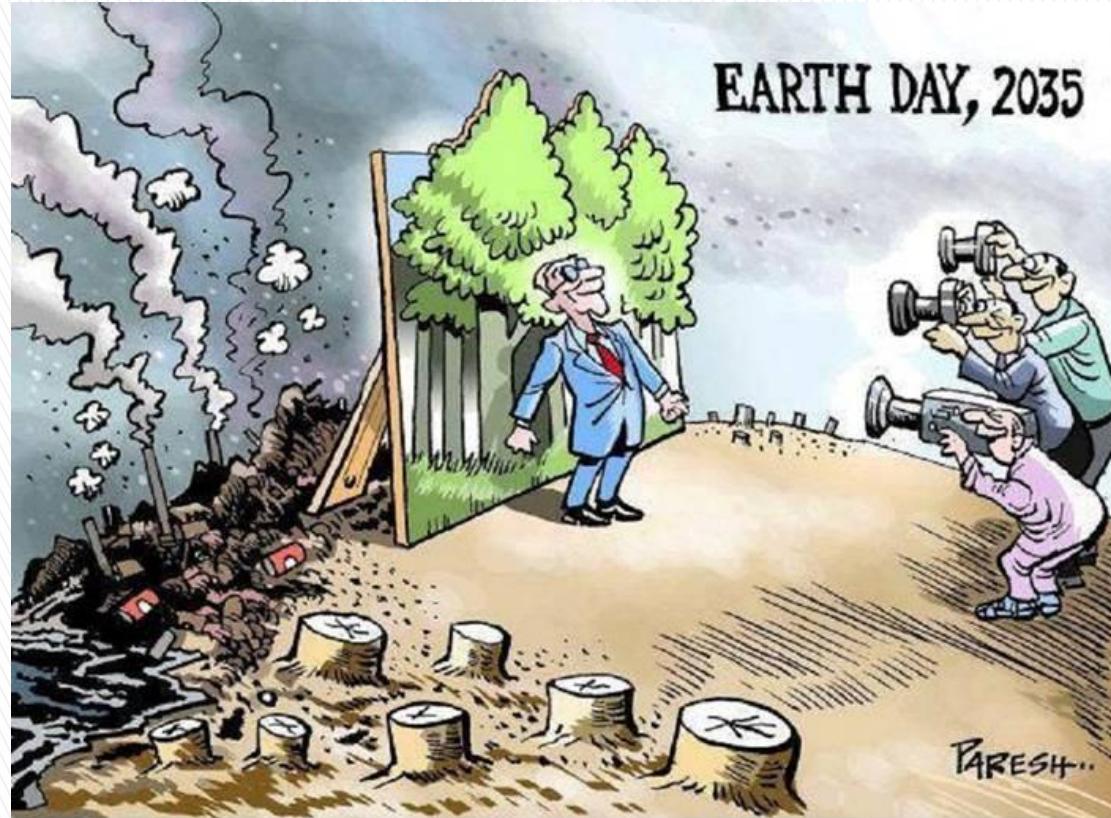
Provjeda akcijskog plana – što se promijenilo?

Crikvenica

- ▶ Unaprijeđen način planiranja kapitalnih investicija i izrade Plana razvojnih programa
- ▶ Izrađena i usvojena Strategija razvitka Grada Crikvenice do 2022
- ▶ Korištenje raspoloživih podloga i podataka za planiranje i donošenje odluka
- ▶ Unaprijeđenje programskog planiranja proračuna
- ▶ Poboljšana naplata gradskih potraživanja – propisana procedura i veća suradnja unutar Grada te vanjskih institucija i tijela
- ▶ Poboljsano upravljanje rashodima

Ukupna ocjena i preporuke za druge gradove koji bi obavili MFSA

- ▶ Zahtjevno, ali korisno
- ▶ Strukturiranje proračuna na način koji omogućuje usporedbu na razini EU i primjenu PEFE
- ▶ Jačanje fiskalnog kapaciteta
- ▶ Bolje upravljanje novčanim tijekom i likvidnošću
- ▶ Usvajanje i primjena alata za financijsku analizu proračuna
- ▶ Učinkovito upravljanje imovinom
- ▶ Efikasnije poslovanje i bolje upravljanje
- ▶ Zakonito i transparentno poslovanje
- ▶ Zadovoljni građani

2035. BEZ SAMOPROCJENE I DOBROG UPRAVLJANJA
HVALA NA PAŽNJI!